TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ BẮC GIANG** **TỈNH BẮC GIANG**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 11/2022/QĐST-VDS	*Bắc Giang ngày 05 tháng 12 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
"V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BẮC GIANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Bà Lương Thị Thanh Quyên

- *Thư ký phiên họp*: Ông Nguyễn Thế Thiện - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang.

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bắc Giang tham gia phiên họp:* Bà Cao Thị Cẩm Vân - Kiểm sát viên.

Trong ngày 05 tháng 12 năm 2022 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 11/2022/TLST-VDS ngày 03 tháng 11 năm 2022 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 10/2022/QĐST-VDS ngày 25 tháng 11 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

*** Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Tạ Thị M, sinh năm 1961; Địa chỉ: Thôn Ch, xã Đ, thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang (Xin vắng mặt)

Bà Tạ Thị M yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang tuyên bố chị Trịnh Thị H, sinh năm 1990; địa chỉ: Thôn Ch, xã Đ, thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang là người mất năng lực hành vi dân sự.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu, quá trình tham gia tố tụng, người yêu cầu là bà Tạ Thị M trình bày:

Chị Trịnh Thị H, sinh năm 1990 là con đẻ của bà Tạ Thị M, từ khi sinh ra chị H đã không nhận thức và làm chủ được hành vi của mình, chị H bị ngớ ngẩn, không biết làm gì và nói gì cũng như không nhận thức được bố mẹ là ai, anh em thế nào. Chị H không tự chăm sóc cho bản thân cũng như vệ sinh cá nhân được, mọi sinh hoạt của chị H đều do bà Mẽ phục vụ. Hiện nay chị H sinh sống cùng bà Tạ Thị M và được hưởng trợ cấp hàng tháng theo diện người khuyết tật đặc biệt

nặng. Để có căn cứ cử đại diện cho chị H trong việc thực hiện các giao dịch dân sự, bà Mẽ đề nghị Tòa án tuyên bố chị H bị mất năng lực hành vi dân sự.

Ngày 21/11/2022, Tòa án đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 18/2022/QĐ-TCGĐ, trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền núi phía Bắc với nội dung "Giám định sức khỏe tâm thần của chị Trịnh Thị H, sinh năm 1990; địa chỉ: Thôn Ch, xã Đ, thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang là người mất năng lực hành vi dân sự, xác định năng lực hành vi dân sự có bị mất năng lực hành vi dân sự, có bị tâm thần hay mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ hành vi của mình hay không?".

Ngày 23/11/2022, Tòa án nhân dân thành phố nhận được Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 41/2022/SKTT ngày 23/11/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền núi phía Bắc với nội dung: "Chị Trịnh Thị H bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng – F72 (Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi – ICD10). Hiện tại chị Trịnh Thị H mất năng lực hành vi dân sự"

Tại phiên họp hôm nay, bà Tạ Thị M vắng mặt nhưng có lời khai trình bày yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Trịnh Thị H mất năng lực hành vi dân sự.

Chủ tọa phiên họp công bố các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bắc Giang phát biểu ý kiến:

- Về việc tuân theo pháp luật: Thẩm phán, Thư ký trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp đã chấp hành đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người yêu cầu chấp hành đúng quyền và nghĩa vụ của đương sự theo quy định tại Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về việc giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án áp dụng Bộ luật Dân sự, Bộ luật Tố tụng dân sự, chấp nhận yêu cầu của bà Tạ Thị M, tuyên bố chị Trịnh Thị H mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bắc Giang tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang nhận định như sau:

[1] Về quyền yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Tạ Thị M là mẹ đẻ của chị Trịnh Thị H. Để có điều kiện đại diện chị Trịnh Thị H thực hiện các giao dịch dân sự, bà Tạ Thị M có quyền yêu cầu tuyên bố chị Trịnh Thị H mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về thủ tục tố tụng:

Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Chị Trịnh Thị H – người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự có hộ khẩu thường trú tại thôn Chùa, xã

Đồng Sơn, thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang. Do vậy, Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang thụ lý, giải quyết việc dân sự trên là đúng quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Xét yêu cầu của bà Tạ Thị M về việc tuyên bố chị Trịnh Thị H bị mất năng lực hành vi dân sự:

Từ khi sinh ra chị H đã không nhận thức và làm chủ được hành vi của mình, chị H bị ngớ ngẩn, không biết làm gì, không biết nói cũng như không nhận thức được bố mẹ là ai, anh em thế nào. Chị H không tự chăm sóc cho bản thân cũng như vệ sinh cá nhân được, mọi sinh hoạt của chị H phải có người phục vụ. Hiện nay chị H được hưởng trợ cấp hàng tháng theo diện người khuyết tật đặc biệt nặng.

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 41/2022/SKTT ngày 23/11/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền núi phía Bắc với nội dung: "Chị Trịnh Thị H bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng – F72 (Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi – ICD10). Hiện tại chị Trịnh Thị H mất năng lực hành vi dân sự".

Do vậy, yêu cầu của bà Mẽ về việc tuyên bố chị Bích mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự, cần được chấp nhận.

[4] Về lệ phí tòa án: Bà Tạ Thị M là người cao tuổi nên được miễn lệ phí Tòa án theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 361, Điều 370, Điều 371, Điều 372, khoản 2 Điều 376, Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Tạ Thị M. Tuyên bố chị Trịnh Thị H, sinh năm 1990; địa chỉ: Thôn Ch, xã Đ, thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang bị mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Tạ Thị M là người cao tuổi nên được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Về quyền kháng cáo:

Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án tuyên bố quyết định.

Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bắc Giang có quyền kháng nghị Quyết định trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bắc Giang có quyền kháng nghị Quyết định trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án công bố Quyết định.

Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 của Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6; 7, 7a, 7b và 9 của Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 - Luật thi hành án dân sự.

Nơi nhận:
- TAND Tỉnh Bắc Giang;
- VKS TP Bắc Giang,
- CCTHA dân sự TP Bắc Giang,
- Các đương sự,
- Lưu HS, VP.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Lương Thị Thanh Quyên